

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Rozdział I	
Podjęmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej	19
1. Zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce i Unii Europejskiej	21
1.1. Podstawowe informacje	21
1.2. Zasada wolności gospodarczej i jej realizacja w prawie polskim	22
1.3. Swobody rynku wewnętrznego jako podstawa podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Unii Europejskiej	24
2. Działalność gospodarcza i przedsiębiorca	28
2.1. Działalność gospodarcza	28
2.1.1. Pojęcie działalności gospodarczej	28
2.1.2. Sfery działalności gospodarczej	31
2.1.3. Zarobkowy charakter działalności gospodarczej	34
2.1.4. Wykonywanie działalności gospodarczej w sposób zorganizowany i ciągły	35
2.2. Przedsiębiorca	36
2.2.1. Pojęcie przedsiębiorcy w prawie prywatnym i prawie publicznym	36
2.2.2. Osoba fizyczna	37
2.2.3. Osoba prawna	40
2.2.4. Jednostki organizacyjne posiadające zdolność prawną	43
2.2.5. Spółka cywilna i jej wspólnicy	44
2.2.6. Wykonywanie działalności gospodarczej we własnym imieniu	46
2.2.7. Status przedsiębiorcy a wpis do rejestru	47
2.3. Mikroprzedsiębiorcy, mali i średni przedsiębiorcy	49
3. Rejestracja przedsiębiorców	51
3.1. Podstawowe informacje	51
3.2. Krajowy Rejestr Sądowy	52
3.2.1. Geneza i funkcje Krajowego Rejestru Sądowego	52
3.2.2. Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego	54
3.2.3. Zasada jawności Krajowego Rejestru Sądowego	58
3.2.4. Podmioty podlegające rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym	62

3.3.	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	64
3.3.1.	Organizacja i zadania Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej	64
3.3.2.	Wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej	64
3.3.3.	Funkcje Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej	69
3.4.	Punkty kontaktowe	71
4.	Obowiązki przedsiębiorcy związane z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej	73
5.	Prawa przedsiębiorcy związane z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej	75
6.	Status prawny podmiotów zagranicznych	82
6.1.	Podstawowe informacje	82
6.2.	Osoby zagraniczne	83
6.3.	Przedsiębiorcy zagraniczni	85
6.4.	Usługodawcy	88
7.	Reglamentacja działalności gospodarczej	90
7.1.	Podstawowe informacje	90
7.2.	Koncesje	92
7.3.	Zezwolenia, licencje i zgody na wykonywanie działalności gospodarczej ..	100
7.4.	Działalność regulowana	102
8.	Kontrola działalności gospodarczej	105

Rozdział II

Publiczne prawo konkurencji	112
1. Podstawowe informacje	112
2. Porozumienia ograniczające konkurencję	115
2.1. Porozumienie ograniczające konkurencję – zagadnienia ogólne	115
2.2. Wyjątki od zakazu porozumień ograniczających konkurencję	116
2.3. Ustalanie bezpośrednio lub pośrednio cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów	117
2.4. Porozumienia kontyngentowe	119
2.5. Porozumienia podziałowe	120
2.6. Porozumienia dyskryminujące	120
2.7. Umowy wiązane	121
2.8. Porozumienia ograniczające dostęp do rynku	122
2.9. Zmowy przetargowe	122
2.10. Skutek zawarcia porozumień ograniczających konkurencję – nieważność ..	123
2.11. Obowiązek współdziałania z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	124
3. Nadużywanie pozycji dominującej	124
3.1. Nadużywanie pozycji dominującej – zagadnienia ogólne	124
3.2. Narzucanie nieuczciwych warunków umowy	125

3.3.	Ograniczenie produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów	126
3.4.	Stosowanie w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji	127
3.5.	Uzależnianie zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy	128
3.6.	Przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji	128
3.7.	Narzucanie przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści	129
3.8.	Podział rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych	129
4.	Kontrola koncentracji przedsiębiorców	129
4.1.	Koncentracja przedsiębiorców – zagadnienia ogólne	129
4.2.	Połączenie dwóch lub więcej samodzielnych przedsiębiorców	131
4.3.	Przejęcie kontroli	131
4.4.	Nabycie przez przedsiębiorcę części mienia innego przedsiębiorcy	132
4.5.	Unijne aspekty koncentracji	132
4.6.	Postępowanie w sprawach koncentracji	133
5.	Praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów	133
5.1.	Podstawowe informacje	133
5.2.	Stosowanie postanowień wzorców umów wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone	135
5.3.	Naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji	136
5.4.	Nieuczciwe praktyki rynkowe i czyny nieuczciwej konkurencji jako praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów	137
5.5.	Decyzje w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów	138
6.	Pomoc publiczna	138
6.1.	Źródła prawa pomocy państwa	139
6.2.	Pojęcie i rodzaje pomocy publicznej	140
6.3.	Przesłanki pomocy publicznej	141
6.4.	Test wierzyciela prywatnego	143
6.5.	Rodzaje dopuszczalnej pomocy państwa	143
6.6.	Pomoc regionalna	144
6.7.	Pomoc horyzontalna	145
6.8.	Pomoc sektorowa	145
6.9.	Pomoc <i>de minimis</i>	145
6.10.	Postępowanie w sprawach dotyczących pomocy publicznej	145
6.11.	Postępowanie prenotyfikacyjne	146
6.12.	Kontrola sądowa rozstrzygnięć organów Unii Europejskiej	147

6.13. Uprawnienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie monitorowania przyznanej pomocy państwa	147
6.14. Obowiązek zwrotu pomocy publicznej	148

Rozdział III

Zwalczanie nieuczciwej konkurencji i przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym	149
1. Podstawowe informacje	149
2. Czyny nieuczciwej konkurencji	150
3. Katalog nazwanych czynów nieuczciwej konkurencji	151
3.1. Wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa	151
3.2. Fałszywe lub oszukańcze oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów albo usług	153
3.3. Wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług	154
3.4. Naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa	155
3.5. Nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy	155
3.6. Naśladownictwo produktów	156
3.7. Pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie	156
3.8. Utrudnianie dostępu do rynku	157
3.9. Przekupstwo osoby pełniącej funkcję publiczną	158
3.10. Delikt nieuczciwej konkurencji w zakresie urzędzeń niedozwolonych	158
3.11. Nieuczciwa lub zakazana reklama jako czyn nieuczciwej konkurencji	158
3.12. Czyn nieuczciwej konkurencji w zakresie sprzedaży premiowanej	160
3.13. Organizowanie systemu sprzedaży lawinowej	160
3.14. Delikt nieuczciwej konkurencji w działalności sklepów dyskontowych	161
4. Odpowiedzialność cywilnoprawna za naruszenie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	161
5. Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym	162
5.1. Nieuczciwe praktyki rynkowe – zagadnienia ogólne	162
5.2. Wprowadzające w błąd działania i zaniechania oraz praktyki agresywne jako nazwane nieuczciwe praktyki rynkowe	163
5.3. „Czarna lista” nieuczciwych praktyk rynkowych	165
5.4. Szczególne nieuczciwe praktyki rynkowe, czyli system argentyński oraz stosowanie kodeksu dobrych praktyk, którego postanowienia są sprzeczne z prawem	168
5.5. Odpowiedzialność cywilna za naruszenie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym	169

Rozdział IV

Prawo zamówień publicznych	170
1. Podstawowe informacje	171
2. Zamówienia publiczne – zagadnienia ogólne	173
2.1. Istota zamówień publicznych	173
2.2. Zasady udzielania zamówień publicznych	174

3.	Strony postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	175
3.1.	Zamawiający	176
3.2.	Wykonawca	179
4.	Przedmiot zamówień publicznych	183
4.1.	Opis przedmiotu zamówienia	183
4.2.	Pojęcie dostawy	185
4.3.	Pojęcie usług	186
4.4.	Roboty budowlane	187
5.	Tryby udzielania zamówień publicznych	188
5.1.	Przetarg nieograniczony	188
5.2.	Przetarg ograniczony	192
5.3.	Negocjacje z ogłoszeniem	193
5.4.	DIALOG konkurencyjny	194
5.5.	Negocjacje bez ogłoszenia	195
5.6.	Zamówienia z wolnej ręki	196
5.7.	Zapytanie o cenę	196
5.8.	Licytacja elektroniczna	197
6.	Odrębne procedury w ramach zamówień publicznych	198
7.	Umowa w sprawie zamówień publicznych	199
8.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	203
9.	Środki ochrony prawnej	204
9.1.	Odwołanie	205
9.2.	Skarga	209
10.	Podsumowanie	212

Rozdział V

	Partnerstwo publiczno-prywatne. Koncesja na roboty budowlane lub usługi	214
1.	Partnerstwo publiczno-prywatne	215
1.1.	Podstawowe informacje	215
1.2.	Regulacja normatywna partnerstwa publiczno-prywatnego	217
1.3.	Obszary wykorzystania partnerstwa publiczno-prywatnego	219
1.4.	Ryzyka w partnerstwie publiczno-prywatnym	220
1.5.	Analizy przedrealizacyjne	222
1.6.	Warianty partnerstwa publiczno-prywatnego	224
1.7.	Wybór partnera prywatnego	226
1.8.	Umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym	230
1.9.	Spółka partnerstwa publiczno-prywatnego	232
2.	Koncesja na roboty budowlane lub usługi	233
2.1.	Podstawowe informacje	233
2.2.	Koncesjodawca i koncesjonariusz	234
2.3.	Umowa koncesji	235
2.4.	Skarga do sądu administracyjnego	237

Rozdział VI

Prawo rynku kapitałowego	239
1. Podstawowe informacje	241
1.1. Podstawy prawne	241
1.2. Pojęcie i funkcje rynku kapitałowego	243
1.3. Struktura rynku kapitałowego	245
1.4. Zasady obrotu	250
1.5. Ogólny opis obrotu	254
1.5.1. Upublicznienie spółki (oferta publiczna). Wprowadzenie papierów wartościowych do publicznego obrotu	254
1.5.2. Obrót papierami wartościowymi (akcjami)	260
1.6. Pojęcie i podział instrumentów finansowych	263
2. Ogólna charakterystyka spółki publicznej	265
2.1. Pojęcie spółki publicznej	265
2.2. Specyfika spółki publicznej	266
3. Podmioty organizujące oraz obsługujące obrót	268
3.1. Spółki prowadzące rynek regulowany	269
3.2. Firmy inwestycyjne	269
3.3. Podstawowe usługi firm inwestycyjnych na rynku kapitałowym	270
3.4. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych	271
3.5. Systemy ochrony bezpieczeństwa obrotu i inwestorów	271
4. Instytucje zbiorowego inwestowania	272
4.1. Tworzenie funduszu inwestycyjnego	272
4.2. Rodzaje funduszy inwestycyjnych	273
4.3. Podstawowe prawa i obowiązki uczestnika funduszu inwestycyjnego	274
4.3.1. Obowiązki o charakterze majątkowym	274
4.3.2. Obowiązki o charakterze niemajątkowym	276
5. Nadzór nad rynkiem kapitałowym	277
5.1. Komisja Nadzoru Finansowego jako organ administracji publicznej	278
5.2. Zadania i funkcje Komisji Nadzoru Finansowego	279
5.3. Postępowania sprawdzające Komisji Nadzoru Finansowego	279
5.3.1. Postępowanie wyjaśniające	280
5.3.2. Postępowanie kontrolne	280
5.4. Środki nadzorcze Komisji Nadzoru Finansowego	281
5.5. Środki ochrony prawnej	283

Rozdział VII

Podstawy prawne systemu ochrony zdrowia	286
1. Źródła prawa	286
2. Założenia systemu ochrony zdrowia	287
3. Podmioty wykonujące działalność leczniczą	290
4. Działalność lecznicza jako działalność regulowana	293
5. Prawa pacjenta	295

6.	Charakterystyka samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	297
6.1.	Pojęcie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	297
6.2.	Organy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	298
6.3.	Nadzór i kontrola	300
6.4.	Przekształcenie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ...	301
7.	Udzielanie świadczeń finansowanych ze środków publicznych	303
7.1.	Narodowy Fundusz Zdrowia	303
7.2.	Pojęcie świadczeniobiorcy i świadczeniodawcy	305
7.3.	Tryb zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej	307
7.4.	Przedmiot umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej	309

Rozdział VIII

Podstawy prawne radiofonii i telewizji w Polsce	311
1. Podstawowe informacje	311
2. Podstawowe pojęcia	313
3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	316
4. Organizacja publicznej radiofonii i telewizji	318
4.1. Podstawowe informacje	318
4.2. Struktura organizacyjna publicznej radiofonii i telewizji	319
4.3. Finansowanie spółek publicznej radiofonii i telewizji	321
5. Reglamentacja w zakresie radiofonii i telewizji. Media komercyjne	322
6. Programy radiowe i telewizyjne	325
6.1. Podstawowe informacje	325
6.2. Przekazy handlowe	326
6.2.1. Reklama i telesprzedaż	326
6.2.2. Sponsoring	327
6.2.3. Lokowanie produktu (tzw. <i>product placement</i>)	328
6.3. Ważne wydarzenia	328
6.4. Archiwizacja programu i roszczenia osób trzecich	329

Rozdział IX

Prawo lotnicze	330
1. Miejsce prawa lotniczego w polskim systemie prawa	331
2. Podstawowe pojęcia prawa lotniczego	332
2.1. Przestrzeń powietrzna	332
2.2. Statek powietrzny i jego załoga	333
2.3. Lotniska i porty lotnicze	335
2.4. Przewoźnik lotniczy	336
3. Przedmiotowy podział prawa lotniczego	337
3.1. Porządek i bezpieczeństwo żeglugi powietrznej	337
3.1.1. Konwencja chicagowska wraz z załącznikami	337
3.1.2. System zarządzania przestrzenią powietrzną	341
3.1.3. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	342
3.1.4. Badanie wypadków i incydentów lotniczych	343

3.2.	Odpowiedzialność przewoźnika lotniczego	344
3.2.1.	Odpowiedzialność wobec pasażera statku powietrznego	344
3.2.1.1.	System warszawsko-montreali	344
3.2.1.2.	Rozporządzenie (WE) nr 261/2004	345
3.2.2.	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na ziemi	347
3.3.	Lotnicze prawo karne	348
3.4.	Ochrona środowiska	349
3.5.	Lotnicze prawo gospodarcze	350
4.	Lotnicza działalność gospodarcza	352
4.1.	Przewóz lotniczy	352
4.2.	Zarządzanie lotniskiem użytku publicznego	353
4.3.	Wykonywanie obsługi naziemnej	354
4.4.	Szkolenie personelu lotniczego	355
5.	Administracja lotnictwa cywilnego w Polsce	356
5.1.	Minister właściwy do spraw transportu	356
5.2.	Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	357
5.3.	Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	358
5.4.	Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych	359

Rozdział X

	Prawo własności przemysłowej	360
1.	Podstawowe informacje	361
1.1.	Własność intelektualna	361
1.2.	Własność przemysłowa	362
2.	Przedmioty własności przemysłowej	364
2.1.	Podstawowe informacje	364
2.2.	Wynalazek	364
2.2.1.	Przesłanki zdolności patentowej	365
2.2.1.1.	Techniczny charakter	365
2.2.1.2.	Nowość	365
2.2.1.3.	Poziom wynalazczy (nieoczywistość)	366
2.2.1.4.	Przemysłowa stosowalność (powtarzalność)	366
2.2.2.	Rozwiązania niebędące wynalazkami	367
2.2.3.	Wynalazki wyłączone spod ochrony patentowej	367
2.2.4.	Wynalazek tajny	367
2.2.5.	Przekształcenie zgłoszenia	368
2.3.	Wzór użytkowy	368
2.3.1.	Przesłanki zdolności ochronnej	369
2.3.1.1.	Nowość	369
2.3.1.2.	Użyteczność rozwiązania	369
2.3.1.3.	Techniczny charakter	369
2.3.1.4.	Wymóg trwałej postaci wzoru	370
2.4.	Wzór przemysłowy	370
2.4.1.	Przesłanki zdolności rejestrowej	370
2.4.1.1.	Wzór jako postać wytworu	370

2.4.1.2.	Nowość	371
2.4.1.3.	Indywidualny charakter	371
2.4.2.	Wyłączenia spod rejestracji	371
2.5.	Znak towarowy	372
2.5.1.	Zdolność rejestrowa	374
2.5.2.	Przeszkody rejestracji	375
2.6.	Oznaczenie geograficzne	377
3.	Prawa wyłączne	378
3.1.	Treść prawa wyłącznego	378
3.2.	Zasada czasowej ochrony	379
3.3.	Zasada terytorializmu	379
3.4.	Wyczerpanie prawa	379
4.	Zasady uzyskania praw wyłącznych	380
4.1.	Podstawowe informacje	380
4.2.	Zgłaszający	381
4.3.	Zgłoszenie	382
4.4.	Prawo pierwszeństwa	383
4.5.	Opłaty	383
4.6.	Decyzja i dokument potwierdzający uzyskanie prawa	384
4.7.	Ogłoszenia urzędowe – publikatory	384
4.8.	Rejestry	384
5.	Środki zaskarżenia	385
5.1.	Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy	385
5.2.	Sprzeciw – <i>actio popularis</i>	385
5.3.	Skarga do sądu administracyjnego	386
6.	Systemy ochrony własności przemysłowej	386
6.1.	Procedura regionalna	386
6.1.1.	Patent europejski	387
6.1.2.	Wspólnotowy znak towarowy	387
6.1.3.	Wspólnotowy wzór przemysłowy	388
6.1.4.	Wspólnotowy system ochrony oznaczeń geograficznych	388
6.2.	Procedura międzynarodowa	388
6.2.1.	Międzynarodowe zgłoszenie patentowe	388
6.2.2.	Międzynarodowy znak towarowy	389
6.2.3.	Międzynarodowy wzór przemysłowy	389
7.	Obrót własnością przemysłową	389
8.	Ustanie praw wyłącznych	391
9.	Struktura i zadania Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej	391
10.	Rzecznik patentowy	393
11.	Odpowiedzialność cywilna	393
O Autorach		395